

Finansal piyasalarda risk iřtahu pozitif bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın ilk gününde pozitif bir seyir izledi. Makroekonomik veri akışının sınırlı olduğu günde, küresel risk iştahu bir miktar toparlandı. ABD Merkez Bankası (Fed) New York şubesi Ağustos ayı tüketici beklenti anketi sonuçlarına göre tüketicilerin kısa vadeli enflasyon beklentileri sınırlı şekilde yükseldi. Tüketicilerin gelir ve harcamalarına dair beklentileri ise geriledi. Avrupa Birliđi (AB) Komisyonu Avrupa Ekonomik Tahminleri 2023 Yaz raporunda Euro Bölgesi'nde bu yılki ekonomik büyüme beklentisini iç talepteki daralma nedeniyle %1,0'dan %0,8'e indirdi. Euro Bölgesi'ne ilişkin enflasyon beklentisi ise 2023 için %5,8'den %5,6'ya çekildi. Bu ortamda dün ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan artışla %4,29'a yükselirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan yükselerek %2,64 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,4 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,7 artış gösterdi. Dolar endeksi %0,5 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,9 değer kazandı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı yataya yakın seyrederken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %4,2 artış yaşandı. Altının ons fiyatı %0,2 artış gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahu dün kırılğan bir seyir izledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Hindistan'da katıldığı G20 Zirvesi dönüşünde ekonomiye dair açıklamalarda bulundu. Orta Vadeli Program'ın (OVP) dünyadan olumlu yankı bulduğunu belirtirken, enflasyon konusunda sabırlı olunması gerektiğini söyledi. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek katıldığı televizyon yayınında OVP hedefleri ve dış finansman konusunda açıklamalar yaptı. Dün ayrıca TÜİK Temmuz ayı sanayi üretimi verileri ve işgücü istatistiklerini yayımlarken, TCMB'de Temmuz ayı ödemeler dengesi rakamlarını açıkladı. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihracı ile 1,0 milyar TL borçlandı. Haftanın ilk gününde Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri günü sırasıyla %2,1 ve %2,4 düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri yükseldi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Günlük Deđişimler

Dolar/TL	26,80 ▼ -0,1%	BİST 100	8.146 ▼ -2,1%
TR 2Y	25,06 ▲ 157 bp	TR 10Y	20,76 0 bp
DXY	104,6 ▼ -0,5%	MSCI Dünya	2.969 ▲ 0,7%
Altın (ons, \$)	1.922 ▲ 0,2%	ABD 10Y	4,29 ▲ 3 bp
Brent (varil, \$)	90,6 0,0%	Karbon (ton, €)	81,7 ▲ 0,2%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0,9%
Euro/Dolar	0,5%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,3%
Dolar Endeksi	-0,5%
Dolar/Japon Yeni	-0,8%
Dolar/Brezilya Reali	-1,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1,3%
Dolar/Meksika Pesosu	-1,8%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-2,6%
MSCI Latin Amerika	1,6%
MSCI Kuzey Amerika	0,7%
MSCI Dünya	0,7%
MSCI Avrupa	0,6%
MSCI GOÜ	0,4%
MSCI GOÜ Avrupa	0,4%
MSCI Asya Pasifik	0,3%

Günün Önemli Veri ve Geliřmeleri

Ülke	Veri / Geliřme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Temmuz		-0,1%
Almanya	ZEW Yatırımcı Güven Endeksi	Eylül	-15,0	-12,3

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel piyasalar Çin'den gelen haber akışı ile pozitif bir seyir izliyor. Çin'de emlak sektörüne yönelik pozitif haber akışı ile güne piyasalar yükselişe başladı. TCMB'den yapılan açıklamaya göre, ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi günlük kullandırım limitleri 1,5 milyar TL'den 3 milyar TL'ye yükseltildi. Bugün küresel tarafta Almanya Eylül ayı yatırımcı güven endeksi (Zew) rakamları izlenecek. Yurtiçinde ise TÜİK Temmuz ayı perakende satış ve ciro endekslerini yayımlayacak. Ayrıca HMB bugün 4 yıl vadeli TLREF'e endekli ve 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihraçları gerçekleştirecek.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek OVP hedefleri ve dış finansman konusunda katıldığı televizyon yayınında açıklamalar yaptı. OVP'de birinci önceliğin fiyat istikrarı olduğunu söylerken, yüksek seyreden bir kredi hacmiyle enflasyonun ve cari açığın kontrol altına alınamayacağını belirtti. Bu nedenle kredi ve kredi kartlarına yeni düzenlemeler getireceklerini söyledi. Kur Korumalı Mevduat'tan (KKM) kademeli olarak çıkılacağına ilişkin bir programları olduğunu belirtirken, alınacak tedbirlerin mevduat sahiplerini etkilemeyeceğini ekledi. TCMB'nin KKM dönüşlerindeki döviz talebini karşıladığını, ancak bunun ötesinde bir seviye hedefleyip korumak için rezerv harcanmadığını ifade etti. Bununla birlikte Bakan Şimşek, Birleşik Arap Emirlikleri'nden (BAE) sağlanacak kaynağa ilişkin detaylar verdi. Bu yıl sonuna kadar deprem yaralarının sarılması için 8,5 milyar dolarlık, ihracatın finansmanı için de 3 milyar dolarlık tahvil ihracı yapılacağını söyledi. BAE'nin 51 milyar dolarlık yatırımı içerisinde yenilenebilir enerjiye yaklaşık 27 milyar dolarlık bir yatırımın gündemde olduğunu, enerji depolama, güneş ve rüzgar enerjisinin yanı sıra sanayi, turizm ve özellikle teknoloji alanında yatırımlar öngörüldüğünü ekledi.

Temmuz ayında istihdam yükselirken, işgücüne katılımda gerçekleşen artış işsizlik oranındaki düşüşü sınırladı. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Haziran ayında %9,6 olan işsizlik oranı Temmuz'da %9,4'e geriledi. İşsiz sayısı aylık bazda 38 bin kişi azalışla 3 milyon 291 bin kişi oldu. İstihdam aylık bazda 318 bin kişi artışla 31 milyon 671 bin kişiye yükseldi. İstihdam oranı %47,9'dan %48,4'e çıkarken, işgücüne katılım oranı da %53,0'dan %53,4'e yükseldi. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı ise yıllık bazda 0,9 yüzde puan gerileyerek %9,7'ye indi. Tamamlayıcı işsizlik göstergelerine göre geniş tanımlı işsizlik genele yayılan biçimde düşüş gösterdi. Cinsiyete göre bakıldığında hem erkeklerde hem kadınlarda işsizlik oranlarında düşüş gözlemlendi. Öte yandan, genç erkeklerde işsizlik oranı yatay kalırken, genç kadınlarda işsizlik geriledi.

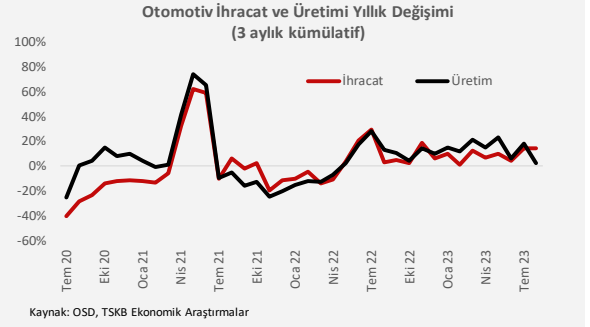
Sanayi üretimi Temmuz'da karışık bir görünüm çizdi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre toplam sanayi üretimi aylık bazda %0,4 daralırken, takvim etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda %7,4 büyüdü. Arındırılmamış veriler ise çalışılan gün sayısının farklılığını yansıtır şekilde Temmuz'da geçen yıla göre çok daha güçlü artışlara işaret etti. Geçen yıl tatiller nedeniyle Temmuz ayında işgünü sayısı azken, bu yıl bayram tatilinin Haziran'a kayması ile toplam sanayi üretiminde yıllık bazda %18,7 artış kaydedildi. Temmuz'da ana faaliyet kollarında ayrışma gözlenirken, sermaye malı ve dayanıksız tüketim malı üretimi zayıflayanlar tarafında yer aldı. Mayıs ve Haziran'da hızlı artan yüksek teknolojili ürünlerin imalatında Temmuz'da sert düşüş yaşandı. Alt faaliyet kollarının ise yarısında üretim arttı.

Temmuz ayında cari işlemler açığı genişledi. 2022 Temmuz'da 3,5 milyar dolar olan toplam cari açık 2023'ün aynı ayında 5,5 milyar dolara çıktı. Geçen yıl Temmuz'da 4,3 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2023 Temmuz'da 717 milyon dolara düştü. Bu sonuçla Ocak-Temmuz döneminde toplam cari açık 2022'nin aynı dönemine göre 10,1 milyar dolar genişleyerek 42,3 milyar dolara çıktı. Çekirdek cari fazla ise 12,6 milyar dolar azalarak 8,3 milyar dolara indi. Haziran ayında 56,5 milyar dolar olan 12 aylık toplam cari açık Temmuz'da 58,5 milyar dolara genişlerken, çekirdek cari fazla 42,1 milyar dolardan 38,5 milyar dolara indi. Dış ticaret açığındaki genişlemenin yanında hizmetlerdeki gerileme ve gelir kalemlerindeki çıkışlar cari dengedeki bozulmada etkili oldu. Temmuz'da borçlanma zayıf kalsa da sermaye akımları ve net hata-noksan kalemlerindeki girişler resmi rezervlerde artışı sağladı.

HMB iki yıl vadeli tahvilin yeniden ihracını gerçekleştirdi. Rekabetçi olmayan teklifler dahil toplamda 1,0 milyar TL satış yapılırken, tahvilin ihalesinde ortalama bileşik faiz %25,14 seviyesinde oluştu.

Şirket ve Sektör Haberleri

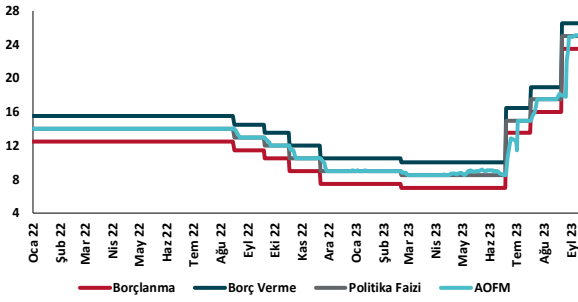
Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Ağustos ayı verilerini açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay otomotiv ihracat adedi geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %8,4 artarak 69.950 oldu. Otomotiv endüstrisinin ihracat tutarı bu dönemde yıllık %21,8 yükseldi ve 2,81 milyar dolar olarak gerçekleşti. 3 aylık kümülatif veriler, geçtiğimiz ay itibarıyla ihracat adedinde %14,6 yükselişe işaret ederken, aynı dönemde üretim adedi %2,5 büyüdü. Her iki göstergede yükselişler üst üste 16'ncı aya taşınmış oldu.

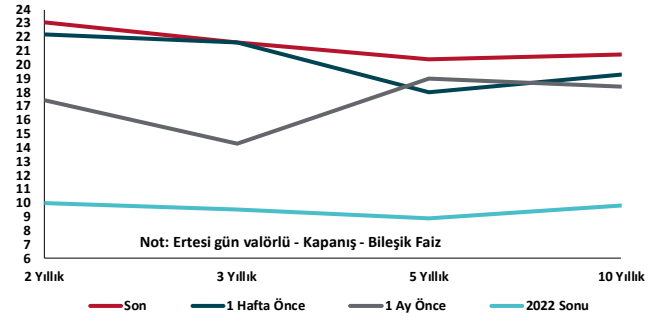
Otomotiv üreticisi BMW, İngiltere'de yeni bir yatırım kararı aldı. Şirketin Oxford şehrindeki üretim tesisinin modernize edilerek yeni nesil elektrikli otomobil üretimine uygun hale getirilmesi için 600 milyon sterlinlik yatırım kararı alındı. Tesiste elektrikli araç üretimine 2026 yılında başlanması planlanıyor.

Küresel fosil yakıt talebi 2030 yılından önce zirve yapacak. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) İcra Direktörü Fatih Birol yaptığı açıklamada, IEA'nın yeni tahminlerine göre küresel petrol, doğal gaz ve kömür talebinin 2030 yılından önce zirve yapacağını belirtti. Bir önceki tahminlerde 2030 yılında zirve yapması beklenen küresel fosil yakıt talebinin erkene gelmesinde başlıca sebeplerden birinin yenilenebilir enerji teknolojilerinin son 12 ayda hızlanmasının olduğu düşünülüyor.

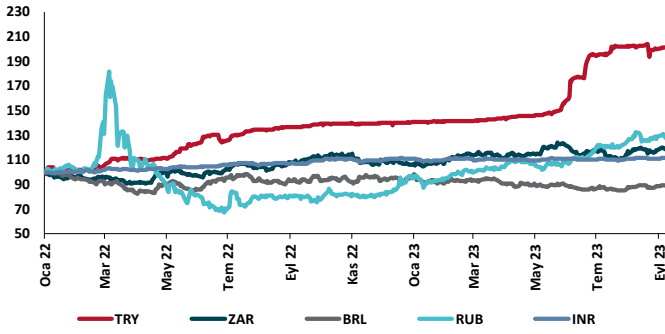
TCMB Faiz Koridoru

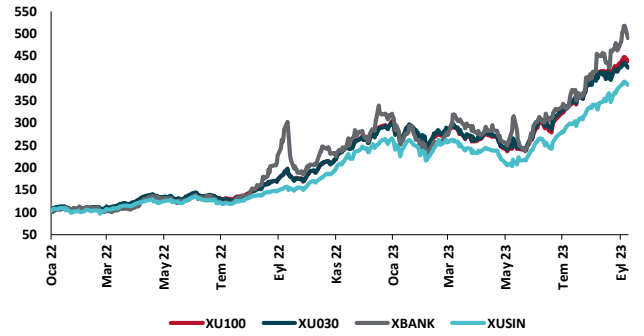
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

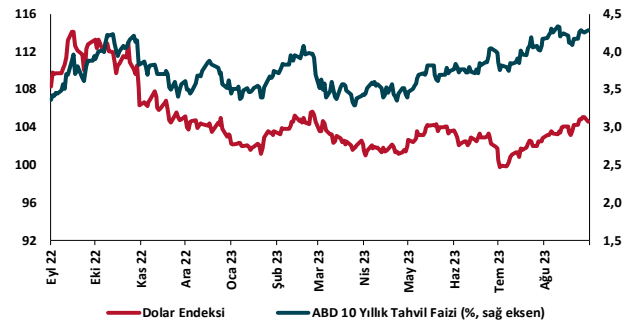
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

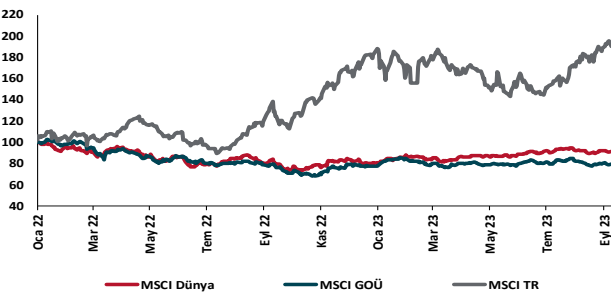
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

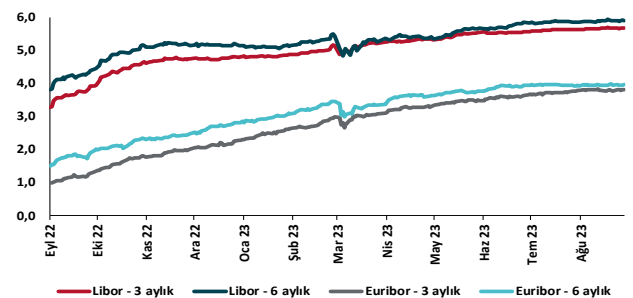
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.